

Národní koncepce rodinné politiky

Projekt Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) „Táta jako máma“ vychází z **Národní koncepce rodinné politiky**, kterou MPSV vypracovalo a kterou vláda schválila v říjnu 2005. Národní koncepce rodinné politiky vychází z Národní zprávy o rodině přijaté vládou dne 15. 9. 2004 a je prvním materiálem svého druhu. Cílem koncepce je posílit pozici rodiny v české společnosti, vytvořit všestranně příznivější společenské klima i podmínky pro rodinu a umožnit lidem sloučení profesních a rodičovských rolí. Dokument obsahuje konkrétní kroky, které by měly vést k většímu zapojení otců v rodině. To vše při respektování odlišných zájmů a potřeb různých typů rodin a jejich členů.

Některé konkrétní návrhy budoucích opatření včetně opatření k podpoře angažovaného otcovství

1. Připravit návrh efektivnější finanční podpory mateřství a rodičovství v systému sociálního zabezpečení. Navrhnout způsoby efektivní daňové podpory různých typů rodin.
2. Vypracovat věcný návrh efektivnějšího zajištění výživného pro děti z neúplných rodin.
3. Motivovat zřizovatele mateřských škol k přizpůsobení jejich otevírací doby potřebám pracujících rodičů.
4. Umožnit rodičům rozložit si rodičovskou dovolenou tak, aby ji mohli čerpat po částech až do osmi let věku dítěte.
5. Motivovat zaměstnavatele ke zřizování školek a dětských koutků na pracovišti, k podpoře vzdělávání jejich zaměstnankyň/zaměstnanců na rodičovské dovolené a k většímu využívání flexibilních pracovních forem (např. práce z domova nebo pružné pracovní doby)

Důležitá je podpora většího zapojení mužů do péče o dítě už od jeho narození. MPSV plánuje do budoucna také mediální kampaň, která by podpořila angažovanost mužů v bezprostřední péči o rodinu a zároveň zvýšila atraktivitu rodičovské dovolené pro otce. Tato snaha je i podstatou cyklu dokumentů MPSV „Táta jako máma“.

Vláda už v současné době činí kroky, které mají rodinu maximálně podporovat. **Od října 2005 se zvýšil příspěvek při péči o osobu blízkou** ze 3 776 Kč na 5 310 Kč měsíčně. Pokud občan pečuje o dvě a více osob, pobírá 9 086 Kč měsíčně (předtím 6 490 Kč). Novela zákona umožňuje souběh pobírání této dávky a přivýdělku až do výše 5 900 Kč měsíčně (dříve jen do výše 3 540 Kč čistého příjmu měsíčně). Od stejného data je pro rodiny, které mají dítě v pěstounské péči, umožněn souběh příspěvku na péči o blízkou nebo jinou osobu a odměny pěstouna. Příspěvek tak mohou dostávat i ti, kteří pečují o osobu blízkou (například babičku) a zároveň pobírají rodičovský příspěvek při péči o dítě ve věku do čtyř (případně sedmi let). Zároveň je možný souběh pobírání příspěvku s vdovským a vdoveckým důchodem. Občanům, kteří pobírají vedle příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu dávky sociální péče (jsou vázány na sociální potřebnost), započítávají úřady při hodnocení jejich příjmu tento příspěvek pouze z poloviny, což vede ke zlepšení jejich finanční situace.

Novela zákona o státní sociální podpoře umožnila od února 2006, aby děti starší 3 let, o které rodič osobně celodenně a řádně pečuje, mohly navštěvovat mateřskou školu nebo obdobné zařízení každý den až na čtyři hodiny denně, aniž by jejich rodiče ztratili nárok na rodičovský příspěvek.

Od 1. dubna 2006 se zvýšilo porodné. Rodiče tak dostávají v případě narození jednoho dítěte 17 500 Kč, při narození dvojčat vyplatí stát rodičům 2 x 26 250 Kč, v případě trojčat 3 x 26 250 Kč atd.

Podobně jako je tomu např. ve Francii, bude stát **od července 2006** vyplácet rodičům prvňáků, kteří pobírají přídavek na dítě, novou dávku státní sociální podpory – příspěvek **na školní pomůcky ve výši 1 000 Kč**. Podmínkou vyplacení této dávky bude zápis dítěte do první třídy základní školy, a to do konce měsíce května v roce, ve kterém má dítě nastoupit do školy. Nárok na dávku vznikne vždy 1. června příslušného roku a každé dítě může dostat tento příspěvek jen jednou.

Od 1. ledna 2007 vejde v účinnost nový **zákon o nemocenském pojištění**, který dává otcům pečujícím o novorozené dítě možnost čerpat peněžitou pomoc, tzv. mateřskou (70 % denního vyměřovacího základu), a to od 7. týdne věku dítěte. V současné době mohou tatínci pobírat pouze rodičovský příspěvek. Nový zákon o nemocenském pojištění také umožní rodičům, aby se mohli během každé nemoci dítěte jednou vystřídat a neztratili tak nárok na příspěvek při ošetřování člena rodiny (tzv. paragraf). Oba tyto kroky jsou opravdu přelomové a měly by **podpořit větší zapojení otců do péče o rodinu a tím přispět k větší slučitelnosti profesních a rodinných rolí.**

Od ledna 2007 se také zvýší rodičovský příspěvek. Místo současných 3 696 Kč budou rodiče pobírat částku odpovídající 40 % průměrné mzdy v nepodnikatelské sféře – tedy cca 7 600 Kč měsíčně (výše bude závislá na úrovni této mzdy dosažené v roce 2005).

Pro vypracování komplexní a kvalitní rodinné politiky jsou nutné úplné a kvalitní údaje. Proto má řada navrhovaných opatření, která jsou uvedena v Národní koncepci rodinné politiky, prozatím podobu analýz a studií, jejichž realizace nebude mít v tomto stadiu žádný dopad na státní rozpočet.

Národní koncepce rodinné politiky je tzv. „živým“ dokumentem – jeho první verze není konečná. MPSV počítá s tím, že materiál bude každý rok aktualizovat a že ho doplní o nejrůznější úpravy a samozřejmě konkrétní kroky.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz

Vladimír Hrubý, vedoucí tiskového oddělení, tel.: 221 922 503, e-mail: vladimir.hruby@mpsv.cz

www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlokov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.